

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculumul modular
S.03.O.025 Didactica educației muzicale

Specialitatea:
11310 Învățăământ primar

Calificarea:
Învățător

Aprobat:

la sedința Consiliului Profesor al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

Tatiana Vișniovaia

Autor:

Gornari Iulia, grad didactic unu, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Recenzent:

Pacatovici Elena, profesor, grad didactic unu, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	4
IV. Administrarea modulului	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	7
VIII. Lucrările de laborator recomandate	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

În cadrul unității de curs *Didactica educației muzicale* cadrul didactic, va orienta demersul educațional spre conștientizarea valențelor reale ale educației muzicale în formarea viitorului specialist în învățământul primar cu scopul de a răspunde cerințelor actuale în educație și a educației muzicale în special. Conform cerințelor actuale se orientează dimersul instructiv la trecerea de la enciclopedismul cunoașterii imposibil de atins, la o cultură a acțiunilor contextualizate, de la asimilarea unor sisteme de cunoștințe la stăpânirea competențelor necesare în viață.

Studiul acestei unități de curs se bazează pe două niveluri: informativ-teoretic și formativ-aplicativ.

Nivelul informativ-teoretic vizează instruirea, dobândirea de cunoștințe, formarea de priceperi și deprinderi reproductiv-interpretative. Ca rezultat al contactului cu realitatea muzicală și prin exerciții se formează reprezentări, noțiuni, categorii, judecăți, capacități de reproducere și interpretare, se limpezesc criteriile de apreciere valorică, se infirmă cultura teoretică, deprinderea de a utiliza limbajul muzical și de a descifra mesajul artistic.

Nivelul formativ-aplicativ se referă la atitudinea adecvată față de valorile estetice muzicale și se concretizează prin ideal estetic, sensibilitate, receptivitate la emoțiile estetice, cât și prin capacitatea de a audia, reproduce și a crea valori muzicale.

Realizarea procesului instructiv – educativ axat pe aceste două niveluri va oferi condiții reale de formare a competențelor muzicale specifice disciplinei cu extinderea în planul formării competențelor generale. Competența generală specifică educației muzicale este competența estetică care exprimă: perceperea, trăirea frumosului în concordanță cu spiritualitatea și cultura actuală.

Unitățile de conținut vor fi realizate într-un context integrator cu cerințele Curriculum-ului Național Învățământul Primar cu noi tendințe, care fixează următoarele precepte privind strategiile didactice:

- Asigurarea accesului egal la educație a tuturor copiilor;
- Centrarea pe elev și nu pe conținuturile de învățare;
- Unitatea abordării psiho-sociocentriste.

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Didactica educației muzicale este orientată spre formarea unui specialist apt să răspundă cerințelor actuale în educația muzicală din învățământul primar. Unitățile de conținut vor fi realizate într-un context integrator, bazate pe propriile căutări ale elevilor. *Didactica educației muzicale* se va realiza conform următoarelor puncte de reper ale acestei pedagogii artistice:

- Perceperea muzicii în situații de învățare și cotidiene, manifestând interes pentru cunoașterea sineului și a lumii prin arte.
- Exprimarea prin muzică a unor sentimente și idei, dând dovadă de atitudine creativă în valorificarea elementelor de limbaj muzical.

- Transpunerea achizițiilor obținute la unitatea de curs în contextul educațional și cultural-artistic, demonstrând respect pentru valorile culturii naționale și universale.

Prezenta unitate de curs are menirea de a forma un specialist care să fie înzestrat, pe parcursul studiilor, cu un ansamblu de competențe funcționale ce îi vor permite să se integreze în activitatea sa ca învățător la clasele primare.

III. Competențele profesionale specifice modului

Metodologia de stabilire a competențelor profesionale specifice unității de curs *Didactica educației muzicale* va duce la dezvoltarea integrală a capacităților, ce vizează cele patru domenii principale ale educației muzicale: Audiția/Interpretarea/Creația/Reflecția.

Aceste domenii vor contribui la formarea competențelor:

- CS1 Audiția/receptarea a muzicii ca imagine artistică a vieții (imaginea naturii, istoriei și societății umane, emoțiilor și sentimentelor, culturii naționale și universale);
- CS2 Interpretarea vocală/corală/instrumentală a creațiilor muzicale;
- CS3 Creația elementară muzicală în sinteză cu alte arte;
- CS4 Reflecția/analiza-caracterizare/aprecierea artistică și valorică a muzicii. Î

Competențele profesionale formate pe perioada studierii unității de curs *Didactica educației muzicale* au rolul de a orienta demersul didactic către achizițiile finale ale elevului, precum și către competențele specifice pe perioada de studiere.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Teoretice	Practice			
III	60	20	10	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Didactica muzicală în învățământul primar		
UC 1.1 Caracterizarea evoluției educației muzicale în Republica Moldova.	1.1 Dezvoltarea învățământului muzical în Republica Moldova. 1.2 Importanța educației muzicale ca disciplină școlară, aspectele de bază ale procesului pedagogic: formativ, educativ, instructiv.	A1. Distingerea trăsăturilor specifice în didactica educației muzicale. A2. Identificarea aspectelor de bază ale procesului instructiv. A3. Argumentarea specificului lecției de educație muzicală ca o

	1.3 Lecția de educație muzicală – forma de bază în realizarea educației muzicale în ciclul primar.	lecție de artă și un proces de cunoaștere.
2. Principii și metode aplicabile în procesul de educație muzicală		
UC 2.1 Aplicarea principiilor didactice specifice educației muzicale.	2.1 Principii didactice utilizate în procesul de educația muzicală. 2.2 Metode didactice specifice educației muzicale. 2.3 Tehnologii interactive la lecțiile de educație muzicală: lucrul în grup,asaltul de idei. 2.4 Modelul de predare-învățare: Evocare/Realizarea sensului/Reflexie;	A4. Descrierea principiilor didactice utilizate în procesul de educația muzicală. A5. Utilizarea metodelor didactice specifice educației muzicale. A6. Optimizarea tehnologiilor interactive de educație muzicală. A7. Simularea unor secvențe ale lecției.
3. Activități de realizare/învățare a educației muzicale		
UC 3.1 Aprecierea valorii artistice a creațiilor muzicale.	3.1 Audiția – importanța și obiectivele audiției. 3.2 Modalități de organizare a audiției muzicale. 3.3 Cântul vocal-coral- deprinderile vocal corale. 3.4 Arta predării cântecului – etapele însușirii unui cântec. 3.5 Creația muzical-artistică – procedeele de creație, căile de dezvoltare a creativității elevilor. 3.6 Caracterizarea verbală a muzicii – cerințele de respectare a caracterizării poetice a discursului sonor.	A7. Perceperea imaginilor muzical artistice. A8.Prezentarea modalități lor de organizare a audiției muzicale. A9. Aplicarea metodologiei de predare/învățare a cântecului în clasele I-IV. A10. Elaborarea schemelor în etapele însușirii unui cântec. A11.Improvizarea ritmică melodică - instrumentală. A11. Descrierea imaginii muzicale a creațiilor muzicale audiate/interpretate.
4. Curriculumul educației muzicale pentru învățământul primar		
UC 4.1 Aplicarea proiectării didactice pentru lecțiile de educație muzicală în clasele a I-IV-a.	4.1 Competențele educației muzicale în clasele primare. 4.2 Proiectarea didactică a educației muzicale în clasele primare.	A12 Formularea și conștientizarea competențelor educației muzicale în clasele primare. A13. Elaborarea proiectelor didactice ale lecțiilor de educație muzicală.
UC4.2Aplicarea	4.3 Evaluare criterială prin descriptori	A14. Justificarea necesității de

proiectării didactice pentru lecțiile de educație muzicală simultan în clasele I-III-a sau II-IV-a.	la orele de educație muzicală. 4.4 Forme extracurriculare de studiere a muzicii. 4.5 Metodologia confecționării și utilizării materialului didactic. 4.6 Tehnologia utilizării mijloacelor tehnice și a tehnologiilor informaționale și comunicaționale.	formare a autoevaluării la lecție. A15. Proiectarea activităților extracurriculare cu diverse tematici. A16. Elaborarea și confecționarea materialului didactic A17. Valorificarea eficientă a resurselor didactice, manifestarea spiritului creativ la folosirea mijloacelor tehnice, tehnologiilor informaționale.
---	--	--

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Didactica muzicală în învățământul primar.	12	3	1	6
2.	Principii și metode aplicabile în procesul de educație muzicală.	16	5	2	8
3.	Activități de realizare/învățare a educației muzicale.	18	8	6	10
4.	Curriculumul educației muzicale pentru învățământul primar.	14	4	1	6
Total		60	20	10	30

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Didactica muzicală în învățământul primar			
1.1 Dezvoltarea învățământului muzical în Republica Moldova.	1.1 Referat – Importanța didacticii educației muzicale în formarea viitorului specialist.	Gradul de originalitate și noutate	Săptămâna 2
1.2 Importanța educației muzicale ca disciplină școlară,	1.2 Caiet cu sarcini: concluzii, sugestii despre specificul	Corectitudinea informației prezentate	

aspectele de bază ale procesului pedagogic: formativ, educativ, instructiv.	lecției moderne de educație muzicală.		
1.3 Lecția de educație muzicală- forma de bază în realizarea educației muzicale în ciclul primar.	1.3 Simulări ale unor secvențe ale lecției de educație muzicală.	Originalitatea metodei de demonstrație	Săptămâna 3
2. Principii și metode aplicabile în procesul de educație muzicală			
2.1 Principii didactice utilizate în procesul de educația muzicală.	2.1 Exerciții de utilizare a principiilor la prezentarea subiectului.	Alegerea și descrierea exercițiilor prezentate	Săptămâna 4
2.2 Metode didactice specifice educației muzicale.	2.2 Jocuri de utilizare a metodelor didactice specifice educației muzicale.	Expunerea orală este concisă și structurată logic	Săptămâna 5
2.3 Tehnologii interactive la lecțiile de educație muzicală: lucrul în grup, asaltul de idei.	2.3 Improvizări de folosire a tehnologiilor interactive.	Creativitatea și expunerea clară și logică	
2.4 Modelul de predare – învățare: Evocare/Realizarea sensului/Reflexie	2.4 Interpretarea cu vocea și la un instrument muzical a cântecelor din clasele I-IV.	Calitatea și relevanța	Săptămâna 6
3. Activități de realizare/învățare a educației muzicale			

3.1 Audiția – importanța și obiectivele audiției.	3.1 Analiza/caracteristica imaginilor adecvate mesajului sonor.	Corectitudinea lingvistică a formulării	Săptămâna 7
3.2 Modalități de organizare a audiției muzicale.	3.2 Exerciții de urmărire a unui discurs sonor.	Folosirea diverselor procedee pentru obținerea rezultatelor	
3.3 Cântul vocal-coral-deprinderile vocal corale.	3.3 Exerciții de cultură vocală ce ar contribui la formarea deprinderilor vocal-corale.	Prezentarea exercițiilor de cultură vocală.	Săptămâna 8
3.4 Arta predării cântecului – etapele însușirii unui cântec.	3.4 Simulări de predare/învățare a unui cântec din clasele primare.	Creativitatea și expunerea clară a structurii proiectului.	
3.5 Creația muzical-artistică – procedeele de creație, căile de dezvoltare a creativității elevilor și caracterizarea verbală a muzicii – cerințele de respectare a caracterizării poeticea discursului sonor.	3.5 Comentarii, analize, explicații, argumentări de trăire a muzicii interpretate și audiate.	Perceperea eficientă a creațiilor audiate și interpretate.	Săptămâna 9
4. Curriculum ul educației muzicale pentru învățământul primar			
4.1 Competențele educației muzicale în clasele primare.	4.1 Elaborarea materialelor ilustrative ce conțin elemente de noutate ale Curriculumului centrat pe competențe.	Corectitudinea informației prezentate	Săptămâna 10
4.2 Proiectarea didactică de lungă durată și la zi a orelor de educație muzicală.	4.2 Model de proiectare anuală și la zi în clasele a I-IV-a.	Formularea corectă și logică a discursului	Săptămâna 11
4.3 Evaluarea criterială prin descriptori. Orientări generale.	4.3 Elaborări de cheme, tablițe, diagrame, cu etapele/normele/instrumentele de evaluare.	Aranjarea corectă a materiei în schemă	Săptămâna 12
4.4 Forme extracurriculare de studiere a muzicii.	4.4 Analize ale scenariilor diverselor forme extracurriculare muzicale, simulări de desfășurare a lor în clasele primare.	Originalitatea, creativitatea	Săptămâna 13
4.5 Metodologia confecționării și utilizării materialului didactic.	4.5 Sistematizarea materialelor didactice în portofoliu.	Argumentarea, coerența logică	Săptămâna 14
4.6 Tehnologia utilizării mijloacelor tehnice și a tehnologiilor informaționale și comunicaționale.	4.6 Prezentarea power-point a unor secvențe de lecții.	Corectitudinea și varietatea prezentării.	Săptămâna 15

VIII. Lucrări practice recomandate

1. Realizări de scenarii muzical-literare cu diversă tematică.
2. Improvizări ale unor secvențe din activitățile muzicale.

IX. Sugestii metodologice

Prezentul curriculum este un instrument de lucru care se adresează profesorilor ce predau unitatea de curs *Didactica educației muzicale*, fiind conceput în așa fel încât să le permită cadrelor didactice:

- să-și orienteze propria activitate înspre formarea la elevi a competențelor specifice domeniului;
- să folosească o abordare complexă a planificării ce asigură echilibrul dintre experiențele de învățare individuale, în grupuri mici și în grupuri mari;
- să-și planifice activități suficient de variate, pentru a menține interesul elevilor și pentru a oferi noi provocări.

Sugestiile metodologice au în vedere deplasarea accentului de pe conținuturi pe competențe. Considerarea elevului ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acestuia spre formarea competențelor specifice, presupun respectarea unor exigențe ale învățării durabile, printre care:

- utilizarea unor metode active (de exemplu, învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, simularea, analiza creațiilor muzicale), care pot contribui la crearea cadrului educațional ce încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare; formarea capacității de autoanaliză și de analiză a celorlalți din punct de vedere psihologic;
- utilizarea unor strategii didactice care să permită alternarea formelor de activitate (individuală, pe perechi și în grupuri mici);
- utilizarea instrumentului muzical, calculatorului, a tehnologiei informației și comunicației, a resurselor Internet în activitatea didactică, în calitatea lor de mijloace moderne de instruire.

Se recomandă folosirea unor activități de învățare care să conducă la: - consolidarea unor deprinderi de ordin cognitiv, cum sunt: analiza, sinteza, compararea, clasificarea, estimarea, rezumarea; - dobândirea competențelor de transmitere a cunoștințelor.

Volumul și varietatea conținutului materiei de studiu impun utilizarea unei varietăți de metode, mijloace și tehnici în procesul de instruire.

Procesul de studiu la *Didactica educației muzicale I* va deveni unul eficient dacă va fi însoțit de Portofoliul activităților individuale al elevului. Se recomandă, ca de-a lungul cursului, elevii să mențină un portofoliu structurat.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și

evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

În cadrul orelor de Didactica educației muzicale I, evaluarea va urmări progresul personal cu referire la competențele acumulate. Evaluarea este implicită demersului pedagogic, permițând atât cadrului didactic, cât și elevului să stabilească nivelul de achiziție a competențelor și cel de atingere a standardelor. Elementul de bază al Curriculumului îl reprezintă aprecierea nu doar a cunoștințelor obținute și a capacităților formate la ore, ci și a acțiunilor întreprinse în afara instituției prin aplicarea practică a instrumentelor de lucru. Strategiile de evaluare presupun și acțiuni concrete cum ar fi elaborarea scenariilor literar-muzicale, analiza creațiilor muzicale interpretate .

Pentru o evaluare eficientă este necesar să se pună accent pe evaluarea proceselor de învățare, a competențelor achiziționate, a progresului realizat, a produselor activității elevilor. În acest scop, pentru a putea obține cât mai multe date relevante privind performanțele obținute de elevi, este oportun de aplicat metode și instrumente complementare de evaluare.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
2.	Caiet cu sarcini	• Corespunderea interpretării itemului propus spre rezolvare. • Coerența logică în rezolvarea sarcinilor propuse. • Corespunderea exercițiului rezolvat cu originalul.
3.	Argumentare orală	• Corespunderea formulării temei. • Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tezele puse la discuție. • Apelarea la propria experiență în argumentarea

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		tezelor puse în discuție. - Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare. - Utilizarea corectă și adecvată a mijloacelor orale de exprimare (intonația, gesturile, vocabularul etc.).
4.	Fișe cu idei	- Calitatea și relevanța. - Perspectiva implementării. - Corelarea fișei cu realitatea și parametrii tehnici ai mijloacelor informatice disponibile. - Nivelul de detaliere a informației. - Originalitatea fișei.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de clasă. Instrument muzical. Proiector. Suport de curs. Caiete. Tablă.
Pentru orele practice	Materiale didactice. Instrument muzical. Conexiune Internet.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată aceasta
1.	CURRICULUM NAȚIONAL – Învățământ primar, aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018)	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca
2.	Stici A. <i>Educația muzicală și metodică predării. Manual. Chișinău, 2012</i>	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

3.	Stici A. Gagim I. Metodica educației muzicale. Chișinău, 2003	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca
4.	Gagim I. Știința și arta educației muzicale. Chișinău: Editura ARC, 1996.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca
5.	Curriculum național Învățământul primar Chișinău, 2018	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca